

Dokument na rokovanie

A9-0400/2023

5.12.2023

SPRÁVA

k vykonávaniu Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi
EÚ a Kanadou
(2023/2001(INI))

Výbor pre medzinárodný obchod

Spravodajca: Javier Moreno Sánchez

OBSAH

	strana
DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ	3
PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO JEDNOTLIVCI, OD KTORÝCH SPRAVODAJCA DOSTAL INFORMÁCIE.....	5
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	6
STANOVISKO VÝBORU PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA	15
INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM.....	22
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	23

DÔVODOVÁ SPRÁVA – SÚHRN SKUTOČNOSTÍ A ZISTENÍ

Spravodajca bol 25. októbra 2022 poverený úlohou vypracovať správu o vykonávaní Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi EÚ a Kanadou;

I. Zdroje informácií

Od svojho vymenovania spravodajca zhromažďoval informácie, pričom čerpal okrem iného z týchto zdrojov:

- briefing EPRS s názvom Správa o konzultácii so zainteresovanými stranami o vykonávaní vybraných aspektov Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi EÚ a Kanadou, október 2023;
- Inštitút pre svetové hospodárstvo, Kiel: Vykonávanie Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi EÚ a Kanadou (2023);
- služobná cesta spravodajcu na účely zistenia potrebných skutočností do Montrealu a Ottawy, 19. – 21. júna 2023;
- výročná správa Európskej komisie za rok 2022 o vykonávaní a presadzovaní obchodných dohôd EÚ (COM(2022) 730 final);

II. Hlavné zistenia

Z uvedených komparatívnych zdrojov informácií jasne vyplýva, že:

- Dohoda CETA vytvorila silnejšie obchodné väzby a stabilný rámec pre obchodné vzťahy medzi EÚ a Kanadou a vďaka intenzívnejšiemu obchodu s tovarom a službami a investíciám priniesla značné hospodárske zisky.
- Okrem toho, že má táto dohoda nepochybný hospodársky význam, pre EÚ i Kanadu je zároveň strategickou príležitosťou na posilnenie a diverzifikáciu dodávateľských reťazcov, a tým na zaistenie bezpečnosti obchodných tokov v časoch zvýšenej geopolitickej neistoty.
- Vykonávanie dohody CETA je dôležité aj s ohľadom na potreby EÚ, pokiaľ ide o prístup ku kritickým surovinám, ktoré sú nevyhnutné pre zelenú transformáciu a technologické ambície Únie.
- Zainteresované strany z podnikateľskej sféry a občianskej spoločnosti sú do veľkej miery spokojné s tým, ako pokračuje vykonávanie dohody CETA, ako aj so spoluprácou v rámci výborov dohody CETA, Fóra pre spoluprácu v oblasti regulácie a vnútroštátnej poradnej skupiny.
- Zatiaľ čo EÚ takmer v plnej miere využíva pridelené colné kvóty, Kanada využíva len veľmi malú časť kvóty na hovädzie mäso, čo bolo pred uzavretím dohody veľkým problémom.

- Miera využívania preferencií sa môže zlepšiť. Tá je vyššia pri MSP ako pri väčších spoločnostiach a vyššia je aj v konkrétnych odvetviach, ako sú agropotravinárske odvetvia, v porovnaní s výrobnými odvetviami.
- Aj naďalej pretrvávajú niektoré výzvy, najmä pokiaľ ide o presadzovanie zemepisných označení alebo riadenie kvót na syry.

III. Hlavné odporúčania

- podporovať opatrenia na zvýšenie informovanosti zainteresovaných strán v oboch regiónoch o dohode CETA;
- poskytnúť MSP všetky potrebné nástroje na podporu intenzívnejších výmen a zvýšenej účasti, aby mohli využívať výhody plynúce z dohody CETA;
- plne vykonať všetky ustanovenia dohody CETA;
- naliehať na Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Francúzsko, Grécko, Maďarsko, Írsko, Taliansko, Poľsko a Slovinsko, aby dohodu CETA ratifikovali, keďže dôležité ustanovenia, najmä pokiaľ ide o ochranu investícií, sa začnú uplatňovať až po nadobudnutí platnosti dohody v plnom rozsahu. Bude to potrebné aj na to, aby sa dohoda dala aktualizovať a bolo napríklad možné preskúmať jej kapitolu o udržateľnom rozvoji.

**PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO JEDNOTLIVCI, OD KTORÝCH SPRAVODAJCA
DOSTAL INFORMÁCIE**

V súlade s článkom 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku spravodajca vyhlasuje, že počas prípravy návrhu správy až do jej prijatia vo výbore mu poskytli podnety tieto subjekty alebo osoby:

Fyzická a/alebo právnická osoba
Tutwa Europe Network
Kiel Institute for the World Economy
Federation of Chambers of Commerce of Québec
PBSC Urban Solutions
European Union – Canada Chamber of Commerce (EUCCAN)
Syntronic Research and Development
Canadian Business Council
Carleton University
University of Ottawa
Canadian Labour Congress (CLC)
GR TRADE, Európska komisia
Vládny úrad Quebecu v Bruseli
Kanadské veľvyslanectvo, Brusel

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajcu.

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k vykonávaní Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi EÚ a Kanadou (2023/2001(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Komplexnú hospodársku a obchodnú dohodu (CETA) medzi Kanadou na jednej strane a Európskou úniou a jej členskými štátmi na strane druhej¹,
- so zreteľom na spoločnú listinu o výklade Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi Kanadou a Európskou úniou a jej členskými štátmi²,
- so zreteľom na strategické partnerstvo v oblasti kritických surovín medzi Kanadou na jednej strane a Európskou úniou a jej členskými štátmi na strane druhej, ktoré bolo dohodnuté a spustené na samite EÚ – Kanada 14. – 15. júna 2021;
- so zreteľom na rozhodnutie spoločného výboru CETA č. X/2023 o výklade niektorých pojmov v článku 8 ods. 10, prílohe 8-A a článku 8 ods. 39,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. februára 2017 o návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi Kanadou na jednej strane a Európskou úniou a jej členskými štátmi na strane druhej³,
- so zreteľom na stanovisko č. 2/15 Súdneho dvora Európskej únie zo 16. mája 2017 podľa článku 218 ods. 11 ZFEÚ k Dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou⁴,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenia vnútroštátnych poradných skupín EÚ a Kanady,
- so zreteľom na správu Komisie z 11. októbra 2022 o vykonávaní a presadzovaní obchodných dohôd EÚ (COM(2022)0730),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 22. júna 2022 s názvom Sila obchodných partnerstiev: spoločne za zelený a spravodlivý hospodársky rast (COM(2022)0409),
- so zreteľom na správu Spoločného výboru CETA z 31. marca 2023 po jeho treťom zasadnutí,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 23. júna 2022 o budúcej medzinárodnej investičnej politike EÚ⁵,
- so zreteľom na odporúčania spoločného výboru CETA z 26. septembra 2018

¹ Ú. v. EÚ L 11, 14.1.2017, s. 23.

² Ú. v. EÚ L 11, 14.1.2017, s. 3.

³ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 348.

⁴ Stanovisko č. 2/15 Súdneho dvora Európskej únie zo 16. mája 2017 podľa článku 218 ods. 11 ZFEÚ k Dohode o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Singapurskou republikou, ECLI:EU:C:2017:376.

⁵ Ú. v. EÚ C 32, 27.1.2023, s. 96.

- o opatreniach v oblasti klímy a Parížskej dohody, obchodu a rodovej rovnosti a malých a stredných podnikov (MSP),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. marca 2020 s názvom Únia rovnosti: stratégia pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 (COM(2020)0152),
 - so zreteľom na správy rôznych špecializovaných výborov, Fóra občianskej spoločnosti a Fóra pre spoluprácu v oblasti regulácie,
 - so zreteľom na 6. hodnotiacu správu Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) zverejnenú 20. marca 2023,
 - so zreteľom na po sebe nasledujúce audity vykonané v rokoch 2014, 2019 a 2022 Generálnym riaditeľstvom Komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín týkajúce sa vysledovateľnosti a kvality zavedených systémov kontroly, ktorými sa riadi produkcia hovädzieho a bravčového mäsa určeného na vývoz do Európskej únie,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku, ako aj na článok 1 ods. 1 písm. e) rozhodnutia Konferencie predsedov z 12. decembra 2002 o postupe schvaľovania vypracovania iniciatívnych správ a na prílohu 3 k tomuto rozhodnutiu,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod (A9-0400/2023),
- A. keďže dohoda CETA bola jednou z prvých obchodných dohôd, ktorú EÚ uzavrela s inou krajinou OECD s významným a etablovaným hospodárstvom po Južnej Kórei; keďže išlo zároveň o najambicióznejšiu a najkomplexnejšiu dohodu, ktorú v tom čase EÚ alebo Kanada uzavreli, súčasťou ktorej bol aj bezprecedentný prístup k verejnému obstarávaniu na nižšej ako federálnej, ako aj federálnej úrovni;
- B. keďže dohoda CETA sa predbežne vykonáva od 21. septembra 2017, t. j. viac ako šesť rokov;
- C. keďže dôležité ustanovenia, týkajúce sa najmä ochrany investícií, sa naďalej neuplatňujú, pretože nie všetky členské štáty dohodu ratifikovali;
- D. keďže Kanada a EÚ finalizujú návrh rozhodnutia spoločného výboru CETA o výklade určitých pojmov v článku 8 ods. 10, prílohe 8-A a článku 8 ods. 39, ktorým sa spresňuje pôsobnosť práva regulovať v kontexte kapitoly o ochrane investícií, a o uľahčení prístupu MSP k systému investičných súdov podľa dohody CETA;
- E. keďže EÚ bola v roku 2022 po Spojených štátoch a Číne tretím najväčším obchodným partnerom Kanady, pričom jej podiel na celosvetovom obchode Kanady s tovarom dosahoval 8,2 %; keďže v tom istom roku bola Kanada 14. najväčším medzinárodným obchodným partnerom EÚ, pričom objem jej obchodu dosahoval 1,4 % celkového zahraničného obchodu EÚ s tovarom;
- F. keďže ruská útočná vojna proti Ukrajine ukázala potrebu diverzifikovať obchodné dohody a znížiť závislosť od dovozu a vývozu od obmedzeného počtu obchodných partnerov a ukázala aj dôležitosť uzatvárania obchodných dohôd s podobne

zmýšľajúcimi partnermi;

- G. keďže účinné vykonávanie a monitorovanie obchodných dohôd EÚ je kľúčovou prioritou Európskeho parlamentu, Rady a Komisie z hľadiska monitorovania, hodnotenia a nastavenia spoločnej obchodnej politiky EÚ; keďže správy o vykonávaní dohody s Kanadou sú príhodným a užitočným príspevkom do diskusie o fungovaní obchodných dohôd EÚ;
- H. keďže inštitucionálny rámec dohody CETA je už v plnej prevádzke a zahŕňa 19 špecializovaných výborov, Fórum pre spoluprácu v oblasti regulácie a Fórum občianskej spoločnosti a ich programy a správy sú verejne dostupné;
- I. keďže Kanada bola prvou krajinou, s ktorou EÚ vytvorila strategické partnerstvo pre kritické suroviny, ktoré bolo následne doplnené iniciatívou Zelená aliancia, digitálnym partnerstvom medzi EÚ a Kanadou a oceánskym partnerstvom;
- J. keďže Kanada je aktívnym účastníkom dialógu WTO o znečistení plastmi a environmentálne udržateľnom obchode s plastmi a Výboru WTO pre obchod a životné prostredie, ale nie je členom iniciatívy pre reformu dotácií na fosílna palivá (FFSR);
- K. keďže už sú k dispozícii dostatočné skúsenosti, údaje a štatistické informácie na posúdenie predbežného vykonávania dohody CETA;
- L. keďže Kanada je svetovým lídrom v spoluvytváraní verejnej politiky pre sociálne a solidárne hospodárstvo a keďže sociálne a solidárne hospodárstvo predstavuje takmer 10 % hrubého domáceho produktu v niektorých provinciách, ako je Quebec, a tvorí približne 210 000 pracovných miest;

Hlavné závery a odporúčania

1. zdôrazňuje, že základom dohody CETA je vzťah založený na pravidlách a hodnotách, ktorý podporuje bezpečnejšie a stabilnejšie hospodárske prostredie medzi obchodnými partnermi – čo je obzvlášť dôležité v čase zvýšenej geopolitickej neistoty –, založené na zásadách udržateľného rozvoja a dodržiavaní ľudských práv a pracovných a environmentálnych noriem; domnieva sa, že takáto predvídateľnosť môže posilniť hospodársky rast, výmenu tovaru, poskytovanie služieb, účasť na verejnom obstarávaní, atraktívnosť investícií, kvalitné pracovné miesta, vytváranie väčšieho počtu lepšie platených pracovných miest a zlepšovanie pracovných podmienok a zvyšovanie životnej úrovne; upozorňuje však, že dohoda CETA musí ďalej posilniť udržateľný rozvoj, rešpektovať ľudské a pracovné práva a chrániť klímu;
2. konštatuje s uspokojením, že obchod s tovarom medzi EÚ a Kanadou sa v rokoch 2016 až 2022 zvýšil o 66 %, zatiaľ čo obchod so službami medzi EÚ a Kanadou sa zvýšil o 46 %, čím prekonal zahraničný obchod EÚ s inými krajinami; konštatuje, že vývoz tovaru z EÚ do Kanady sa počas prvých piatich rokov predbežného vykonávania dohody zvýšil o 47 %, pričom najväčší nárast sa dosiahol v oblasti výrobkov, chemických výrobkov, ako aj potravín a živočíšnych výrobkov; konštatuje, že väčšina obáv vyjadrených pred predbežným uplatňovaním dohody vrátane obáv zo zaplavenia trhu EÚ kanadskými poľnohospodárskymi výrobkami na sa nenaplnila; konštatuje, že kanadský vývoz do EÚ sa zvýšil o 46,4 %, pričom najväčší nárast bol zaznamenaný v oblasti rúd, drahých kameňov a kovov a minerálnych palív a olejov;

3. zdôrazňuje značný nárast dvojstranného obchodu s potravinami a poľnohospodárskymi výrobkami medzi EÚ a Kanadou, pričom od začiatku predbežného vykonávania dohody CETA vzrástol vývoz agropotravinárskych výrobkov EÚ do Kanady o 62 % a dovoz týchto produktov z Kanady do EÚ zaznamenal zvýšenie o 52 %; konštatuje, že to výrazne prospelo výrobcovi a vývozcom na oboch stranách a prispelo to aj k vytváraniu pracovných miest; víta podstatné zvýšenie počtu mikropodnikov a malých a stredných podnikov z Únie, ktoré vyvážajú do Kanady, ako aj zvýšenie hodnoty ich vyvážaných výrobkov, a konštatuje, že dohoda tak výrazne slúži ich záujmom;
4. zdôrazňuje, že pri vykonávaní dohody CETA a všetkých ostatných obchodných dohôd EÚ sa musí náležite zohľadniť dodržiavanie udržateľnej poľnohospodárskej výroby, reciprocita a zachovávanie vysokých noriem, najmä sanitárnych, rastlinolekárskejších a veterinárnych, ako aj primerané kontroly a monitorovanie vzájomného dodržiavania týchto noriem;
5. víta, že obchodné toky medzi stranami sa počas pandémie, ako aj zložitej situácie spôsobenej ruskou útočnou vojnou na Ukrajine vo všeobecnosti ukázali ako odolné, pričom odolali tlaku na dodávateľské reťazce a prispeli k posilneniu potravinovej bezpečnosti; domnieva sa, že dohoda CETA by mala slúžiť ako nástroj na uľahčenie spolupráce a spoločných opatrení pri obnove Ukrajiny po skončení vojny;
6. podčiarkuje, že vývoz EÚ má zásadný význam pre zamestnanosť; víta, že dohoda CETA prispela k vytvoreniu nových pracovných príležitostí, keďže počet pracovných miest podporovaných vývozom z EÚ do Kanady sa zvýšil zo 624 000 v roku 2017 na viac ako 700 000 v roku 2021;
7. zdôrazňuje význam uľahčenia mobility pracovnej sily vďaka dohode CETA, keďže pomáha zabezpečiť primeraný prenos zručností medzi EÚ a Kanadou a zabraňuje nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily; v tejto súvislosti víta, že v roku 2022 bola podľa dohody CETA úspešne uzavretá prvá dohoda o vzájomnom uznávaní týkajúca sa kvalifikácií architektov; domnieva sa, že modrá karta EÚ by mohla ešte viac uľahčiť výmeny medzi dvoma konkurencieschopnými ekonomikami s vysoko vzdelaným obyvateľstvom; zdôrazňuje, že výmenné programy medzi akademickými inštitúciami EÚ a Kanady môžu z dlhodobého hľadiska ďalej prispievať k potrebnej mobilite pracovnej sily;
8. konštatuje, že dve najdôležitejšie kategórie výrobkov, ktoré EÚ a Kanada navzájom vyvážajú, sú stroje a dopravné zariadenia (približne 34 % vývozu aj dovozu) a chemické, farmaceutické a plastové výrobky (približne 20 % celkového vývozu a dovozu); konštatuje však, že v porovnaní s inými obchodnými partnermi má v prípade dovozu z Kanady veľmi významné miesto banícky a ťažobný sektor, najmä hnojivá, nikel, urán a ropný piesok ktorý predstavuje takmer 20 % celkového dovozu z Kanady do EÚ; zdôrazňuje, že prístup k rozhodujúcim surovinám od spoľahlivých obchodných partnerov vrátane Kanady je kľúčovým prvkom stratégie EÚ v oblasti kritických surovín a je nevyhnutný pre zabezpečenie udržateľnej zelenej transformácie;
9. zdôrazňuje, že spolupráca v oblasti prístupu ku kritickým surovinám má zásadný význam v súčasnom geopolitickom prostredí, ako aj pre zelenú a spravodlivú transformáciu, a víta podpísanie strategického partnerstva EÚ a Kanady pre kritické suroviny v júli 2021 v rámci CETA, ktoré by malo pomôcť integrovať hodnotové

režazce surovín medzi EÚ a Kanadou a podporiť spoluprácu v oblasti vedy, technológií a inovácie; konštatuje, že to predstavuje dôležitú súčasť európskej stratégie hospodárskej bezpečnosti; je presvedčený, že ťažba surovín musí prebiehať pri dodržiavaní environmentálnych noriem a pracovných a ľudských práv vrátane práv pôvodného obyvateľstva;

10. víta, že európske a kanadské firmy čoraz viac a nepretržite využívajú preferencie udelené dohodou CETA, pričom miera využívania preferencií pre EÚ a Kanadu bola v roku 2022 na úrovni 60 % v porovnaní so 40 % v EÚ a 52 % v Kanade v roku 2018; so záujmom konštatuje, že menšie spoločnosti využívajú preferencie viac ako veľké spoločnosti a že miera využitia je výrazne vyššia v agropotravinárskom priemysle v porovnaní s výrobným priemyslom; zdôrazňuje, že nízka miera využívania preferencií v kľúčových odvetviach viacerých členských štátov EÚ naznačuje ušlé úspory nákladov a menší prínos v oblasti blahobytu vyplývajúci z dohody; nabáda oboch partnerov, aby aj naďalej podporovali opatrenia na zvýšenie informovanosti zainteresovaných strán v oboch regiónoch o dohode CETA aj prostredníctvom platformy EÚ Access2Markets; zdôrazňuje význam uľahčenia nových príležitostí pre podniky a spotrebiteľov prostredníctvom digitálneho obchodu v súlade s normami EÚ;
11. konštatuje, že miera využitia colnej kvóty na dovoz hovädzieho a teľacieho mäsa do EÚ bola v roku 2021 len 3 % a že vývozcovia z EÚ rozšírili v Kanade svoj podiel na trhu, takže EÚ vyváža do Kanady viac mrazeného hovädzieho mäsa, než z nej dováža; poznamenáva však, že úroveň využívania týchto colných kvót sa môže časom zmeniť v dôsledku zmien na iných kanadských vývozných trhoch, najmä v USA a Číne;
12. zdôrazňuje, že podľa audítorskej správy Generálneho riaditeľstva Komisie pre zdravie a bezpečnosť potravín Kanada ešte uspokojivo nevykonala odporúčania uvedené v audite generálneho riaditeľstva o systémoch vysledovateľnosti a kontroly kvality, ktorými sa riadi produkcia hovädzieho a bravčového mäsa určeného na vývoz do Európskej únie;
13. víta zavedenie harmonizovaného vývozného osvedčenia EÚ na vývoz čerstvej hydiny z oprávnených členských štátov, ktoré začalo fungovať v roku 2021; vyzýva Komisiu, aby sa usilovala o ďalší pokrok v súvislosti s podobnými osvedčeniami pre spracované mäso a ovčie alebo kozie mäso a zároveň zvýšila úsilie o zabezpečenie silnejších systémov vysledovateľnosti mäsových výrobkov; vyzýva Komisiu, aby v rámci riadiaceho výboru a v spolupráci s kanadskými orgánmi a členskými štátmi dosiahla pokrok pri uznávaní zostávajúcich systémov kontroly mäsa s cieľom umožniť ostatným členským štátom vyvážať mäso do Kanady;
14. s poľutovaním konštatuje, že v dohode CETA sa zásada regionalizácie neuplatňuje vo všeobecnosti, keďže EÚ sa považuje za jednotnú oblasť, len pokiaľ ide o živočíšnu výrobu, ale nie pokiaľ ide o sektor ovocia a zeleniny, čo znamená, že každý členský štát musí individuálne rokovať a dohodnúť sa na vývozných požiadavkách pre každý výrobok; žiada, aby sa tento nedostatok čo najskôr v rámci spoločného riadiaceho výboru EÚ – Kanada odstránil;
15. vyzýva Komisiu, aby uľahčila prebiehajúcu spoluprácu s kanadskými orgánmi zameranú na zvýšenie pozornosti venovanej zárukám týkajúcim sa noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat v dohode CETA a na hodnotenie uskutočniteľnosti zavedenia zrkadlových doložiek v tejto oblasti v budúcnosti s cieľom

zaručiť rovnocennosť noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, a tým aj rovnaké podmienky pre produkty živočíšneho pôvodu z EÚ a dovážané živočíšne produkty;

16. poukazuje na to, že obchodná politika EÚ, a najmä dohoda CETA, majú významný hospodársky vplyv na najvzdialenejšie regióny, a preto zdôrazňuje potrebu chrániť záujmy týchto regiónov pri budúcich rokovaniach alebo prípadnom preskúmaní dohody;
17. trvá na tom, že časť colných sadzieb a colných kvót pridelených na výrobky z EÚ by sa mala prideliť hospodárskym subjektom registrovaným v najvzdialenejších regiónoch, a to s prihliadnutím na ich hospodársku situáciu; zdôrazňuje, že rozdielne zaobchádzanie so subjektmi v najvzdialenejších regiónoch je kľúčom k zaisteniu konkurencieschopnosti podnikov a spravodlivého rozdelenia colných sadzieb a colných kvót medzi komerčné subjekty tým, že sa zabráni obmedzeniu výhod na malý počet subjektov;
18. berie na vedomie, že miera využitia colných kvót dosahuje v prípade vývozu syra z EÚ v priemere 98 %; požaduje však transparentnejší a pružnejší kanadský systém správy colných kvót pre mliečne výrobky, najmä kvót na syr, a naliehavo vyzýva kanadské orgány, aby čo najrýchlejšie uskutočnili prípadnú revíziu systému;
19. zdôrazňuje, že je dôležité uznať systém zemepisných označení za kľúčový prvok dohody; zdôrazňuje, že treba aj naďalej účinne presadzovať ochranu zemepisných označení držiteľov práv EÚ v Kanade s cieľom zaistiť dôveru v správne fungovanie dohody;
20. berie na vedomie, že počas prvých šiestich rokov predbežného vykonávania dohody CETA sa vývoz služieb z EÚ do Kanady zvýšil o 54 % a ich dovoz z Kanady o 74 %, pričom najväčší nárast sa dosiahol v oblasti dopravných služieb, služieb pre podniky a informačných, počítačových a telekomunikačných služieb, z čoho majú prospech najmä menšie členské štáty EÚ, v ktorých majú služby významné miesto v hospodárskej štruktúre krajiny;
21. víta konkrétne úsilie o uľahčenie prístupu k verejnému obstarávaniu, ako je jednotné prístupové miesto v Kanade; zastáva názor, že aj keď sa na verejných súťažiach v Kanade, napríklad v súvislosti s osobnou železničnou dopravou v provincii Ontário alebo mostami v Montreale, úspešne zúčastňuje mnoho ďalších podnikov EÚ, dodávatelia z EÚ by mohli ešte viac využívať ponúkané príležitosti, najmä pokiaľ ide o projekty infraštruktúry a predkladanie ponúk v prípade zákaziek na provinčnej a obecnej úrovni;
22. vyzýva zmluvné strany, aby poskytli všetku právnu a administratívnu podporu a nástroje, ktoré MSP potrebujú na to, aby sa zapojili do obchodu a investícií v rámci dohody CETA, s cieľom stimulovať intenzívnejšiu výmenu a zvýšiť účasť MSP, aby mohli využívať výhody dohody CETA, a to aj prostredníctvom aktívnych opatrení na uľahčenie internacionalizácie MSP, zjednodušiť postupy a odstrániť technické prekážky obchodu, ktoré neúmerne ovplyvňujú MSP; v tejto súvislosti víta odporúčanie o MSP prijaté spoločným výborom v roku 2018 a následné akčné plány vrátane konkrétnych opatrení, akým bolo spustenie platformy Access2Markets v októbri 2020, ktorá podporuje MSP poskytovaním praktických informácií o obchodných dohodách a prekážkach v obchode; očakáva, že ex post hodnotenie poskytne údaje o vývoji

podielu MSP na obchode medzi EÚ a Kanadou; vyzýva zmluvné strany, aby zvážili možnosť plnohodnotnej kapitoly o MSP podobne ako v dohodách s Novým Zélandom a Čile;

23. vzhľadom na význam sektora sociálneho a solidárneho hospodárstva v Kanade a akčný plán pre sociálne hospodárstvo, ktorý Komisia prijala 9. decembra 2021⁶, vyzýva spoločný výbor, aby určil, aké konkrétne opatrenia by sa mohli zaviesť na podporu väčšej spolupráce medzi subjektmi sociálneho a solidárneho hospodárstva na oboch brehoch Atlantiku;
24. nabáda obe strany, aby pokračovali v osvetovej činnosti, najmä so zameraním na MSP a subjekty sociálneho a solidárneho hospodárstva, s cieľom uskutočniť ciele informácie kampane na zvýšenie informovanosti o príležitostiach, ktoré ponúka dohoda CETA, a zároveň zabezpečiť, aby z dohody mohli rovnomerne ťažiť muži i ženy;
25. víta, že Spoločný výbor CETA už v roku 2018 prijal odporúčanie o obchode a rodovej rovnosti, ktoré zahŕňa záväzok vymieňať si metódy a postupy zberu údajov rozčlenených podľa pohlavia, používanie ukazovateľov, metodiky monitorovania a hodnotenia a analýzu štatistík o obchode zameraných na rodovú rovnosť; zdôrazňuje, že obchod by mal byť prospešný pre všetkých, a najmä posilňovať ekonomické postavenie žien; dôrazne vyzýva spoločný výbor CETA, aby pokračoval v monitorovaní vplyvu dohody na rodovú rovnosť; zastáva názor, že práca vykonaná na základe spoločne prijatého akčného plánu môže slúžiť ako príklad pre iné obchodné dohody, aj keď v samotnej dohode nie sú osobitné kapitoly o obchode a rodovej rovnosti; pripomína uznesenie EP o akčnom pláne pre rodovú rovnosť III⁷ a nabáda Komisiu, aby zverejňovala rodovo rozčlenené údaje o využívaní dohody, ktoré budú ľahšie dostupné, najmä v súvislosti s kapitolami o verejnom obstarávaní a o obchode a práci;
26. vyzýva Komisiu, aby zabránila oslabeniu zásady predbežnej opatrnosti ako základnej zásady Európskej únie zakotvenej v zmluvách a garanta ochrany európskych poľnohospodárov a občanov; zdôrazňuje význam presadzovania zásady predbežnej opatrnosti vo všetkých aspektoch obchodu a zabezpečenia jej uplatňovania, pričom sa treba vyhnúť neodôvodneným prekážkam obchodu;
27. zdôrazňuje, že tým, že dohoda CETA zahŕňa záväzky o spolupráci v environmentálnych otázkach spoločného záujmu súvisiacich s obchodom, ako je zmena klímy, ako to dokazuje odporúčanie o obchode, opatreniach v oblasti klímy a Parížska dohoda, poskytuje rámec podporujúci obchod aj opatrenia v oblasti klímy, najmä podporovaním čistých technológií; zdôrazňuje význam globálnej výroby energie v Kanade, ktorá urýchľuje prechod na čistou energiu výrobou energie z obnoviteľných zdrojov; víta nárast obchodu s environmentálnym tovarom o 27 % od začiatku predbežného uplatňovania dohody; konštatuje však, že Kanada považuje určité prvky európskych legislatívnych a nelegislatívnych iniciatív v súvislosti s Európskou zelenou dohodou za technické prekážky obchodu; vyzýva zmluvné strany, aby našli synergie s vykonávaním mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (CBAM) a iných iniciatív v EÚ a spoločne podporili prácu na vypracovaní spoločných alebo porovnateľných metódik

⁶ Oznámenie Komisie z 9. decembra 2021 s názvom Budovanie hospodárstva, ktoré pracuje v prospech ľudí: akčný plán pre sociálne hospodárstvo (COM(2021)0778).

⁷ Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. marca 2022 o akčnom pláne EÚ pre rodovú rovnosť III (Ú. v. EÚ C 347, 9.9.2022, s. 150).

emisii uhlíka na medzinárodnej úrovni;

28. víta začatie digitálneho partnerstva medzi EÚ a Kanadou, ktoré je kľúčovým faktorom zelenej a digitálnej transformácie; vyzýva obe strany, aby v rámci vykonávania dohody CETA posilnili spoluprácu v otázkach strategického spoločného záujmu, ako je umelá inteligencia, kybernetická bezpečnosť a boj proti dezinformáciám;
29. víta aktívne zapojenie a monitorovanie vykonávania dohody CETA vnútroštátnymi poradnými skupinami a Fórom občianskej spoločnosti, v ktorých sú združené stovky zástupcov z celej EÚ a Kanady vrátane podnikov, environmentálnych a pracovných organizácií, občianskej spoločnosti, akademickej obce, ako aj zástupcov pôvodného obyvateľstva z Kanady, a ktoré spoločnými vyhláseniami aktívne prispievajú k práci najmä Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj; vyzýva Komisiu a Radu pre obchod a udržateľný rozvoj, aby sa zaoberali ich návrhmi; zdôrazňuje, že mandátom vnútroštátnych poradných skupín by malo byť aj posúdenie vplyvu úplnej dohody na udržateľnosť; zdôrazňuje, že je dôležité zahrnúť do ich práce úvahu o vplyve kapitoly o ochrane investícií na udržateľnosť a ľudské práva;
30. vyzýva obe strany, aby zabezpečili lepšiu integráciu drobných poľnohospodárov a spotrebiteľov do domácich poradných skupín v súvislosti s obnovou týchto skupín;
31. trvá na účinnom plnení osobitných záväzkov týkajúcich sa ustanovení o obchode a udržateľnom rozvoji vrátane včasného preskúmania obchodu a udržateľného rozvoja v rámci spoločnej listiny o výklade, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dohody CETA a sú nevyhnutné na splnenie stanovených cieľov; berie na vedomie, že v roku 2024 Komisia vykoná hodnotenie ex post dohody CETA vrátane jej kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji so zapojením nezávislých expertov, ktoré bude príležitosťou na jej posúdenie v porovnaní s novým prístupom Komisie z júna 2022 a na zváženie prijatia konkrétnych návrhov, ktoré Kanada predložila v roku 2020 s cieľom dať určitým ustanoveniam tejto kapitoly záväznejší rozsah pôsobnosti; pripomína, že spoločný výbor CETA môže prijať záväzné rozhodnutie, ktorým sa stanoví vykonávací plán na posilnenie spolupráce v oblastiach, v ktorých by následné hodnotenie identifikovalo nedostatky, a očakáva aktívne konanie; je presvedčený, že úsiliu zameranému na lepšie vykonávanie kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji alebo jej revíziu by mali predchádzať zmysluplné konzultácie so všetkými zainteresovanými stranami;
32. konštatuje, že Spojené kráľovstvo prestalo byť členom Európskej únie po predbežnom uplatňovaní dohody CETA; konštatuje, že Spojené kráľovstvo a Kanada sa dohodli na viacerých dvojstranných obchodných dojednaniach s cieľom zohľadniť túto skutočnosť, a to aj pokiaľ ide o využívanie colných kvót a kumuláciu; upozorňuje, že niektoré z týchto dohôd sa prestanú uplatňovať po roku 2024, čo môže znamenať menšie narušenie zavedených dodávateľských reťazcov; vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť nových dohôd v prípadoch, keď tieto narušenia môžu mať negatívny vplyv na hospodárske subjekty Únie;
33. vyzýva zmluvné strany, aby po ratifikácii využili ustanovenie o preskúmaní s cieľom zaviesť vhodný a účinný mechanizmus urovnávania sporov pre obchod a udržateľný rozvoj a aby pri tom okrem iných metód presadzovania práva zvážili sankcie ako odradzujúci prostriedok, ktorý by sa v prípade závažných porušení mal použiť ako posledná možnosť; zdôrazňuje svoje želanie zvážiť inštitucionalizovanie prebiehajúcej

spolupráce v oblasti obchodu a rodovej rovnosti v tomto preskúmaní; zdôrazňuje, že v rámci tohto preskúmania by sa malo zväziť zaviesť aj osobitné prísne ustanovenia o právach domorodého obyvateľstva vrátane Dohovoru MOP č. 169 a Deklarácie OSN o právach pôvodného obyvateľstva;

34. naliehavo vyzýva Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Francúzsko, Grécko, Maďarsko, Írsko, Taliansko, Poľsko a Slovinsko, aby rýchlo dohodu CETA ratifikovali, keďže to bude nevyhnutné na aktualizáciu dohody, a opätovne podčiarkuje význam plného uplatňovania dohody CETA vrátane jej ustanovení o ochrane investícií;
35. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii, ako aj vláde a parlamentu Kanady.

STANOVISKO VÝBORU PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A ROZVOJ VIDIEKA

pre Výbor pre medzinárodný obchod

k vykonávaniu Komplexnej hospodárskej a obchodnej dohody (CETA) medzi EÚ a Kanadou (2023/2001(INI))

Spravodajca výboru požiadaneho o stanovisko: Paolo De Castro

NÁVRHY

Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vyzýva Výbor pre medzinárodný obchod, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- A. keďže Komplexná hospodárska a obchodná dohoda medzi EÚ a Kanadou (CETA)⁸ je inkluzívnejšia a udržateľnejšia ako väčšina podpísaných obchodných dohôd, čo vedie k podstatnému nárastu obchodných tokov a pozitívnym trendom v spolupráci medzi oboma stranami; keďže CETA umožňuje prístup na nové trhy, širší výber pre spotrebiteľov a väčšie investičné príležitosti, pričom zároveň zaisťuje dodržiavanie vysokých noriem a požiadaviek v Kanade aj EÚ, minimalizuje zbytočné prekážky pre obchod a zabezpečuje právo prijímať právne predpisy v záujme legitímnych cieľov verejnej politiky;
- B. keďže ruská útočná vojna proti Ukrajine ukázala potrebu diverzifikovať obchodné dohody a znížiť závislosť od dovozu a vývozu od obmedzeného počtu obchodných partnerov a ukázala aj dôležitosť uzatvárania obchodných dohôd s podobne zmýšľajúcimi partnermi;
- C. keďže viaceré členské štáty dohodu od začatia jej uplatňovania pred šiestimi rokmi stále neratifikovali;
 1. zdôrazňuje značný nárast dvojstranného obchodu s potravinami a poľnohospodárskymi výrobkami medzi EÚ a Kanadou, pričom od začiatku predbežného vykonávania dohody CETA vzrástol vývoz agropotravinárskych výrobkov EÚ do Kanady o 62 % a dovoz týchto produktov z Kanady do EÚ zaznamenal zvýšenie o 52 %; konštatuje, že to výrazne prospelo výrobcovi a vývozcom na oboch stranách a prispelo to aj k vytváraniu pracovných miest; víta podstatné zvýšenie počtu mikropodnikov a malých a stredných podnikov z Únie, ktoré vyvážajú do Kanady, ako aj zvýšenie hodnoty ich vyvážaných výrobkov, a konštatuje, že dohoda tak výrazne slúži ich záujmom;
 2. zdôrazňuje, že pri vykonávaní dohody CETA a všetkých ostatných obchodných dohôd EÚ sa musí náležite zohľadniť dodržiavanie udržateľnej poľnohospodárskej výroby,

⁸ Komplexná hospodárska a obchodná dohoda (CETA) medzi Kanadou na jednej strane a Európskou úniou a jej členskými štátmi na strane druhej, Ú. v. EÚ L 11, 14.1.2017, s. 23.

reciprocita a zachovávanie vysokých noriem, najmä sanitárnych, rastlinolekárskeých a veterinárnych, ako aj primerané kontroly a monitorovanie vzájomného dodržiavania týchto noriem;

3. berie na vedomie, že odvetvie poľnohospodárstva aj obchod s poľnohospodárskymi výrobkami sú výrazne ovplyvnené klimatickou krízou, pričom k nej prispievajú len čiastočne; zdôrazňuje význam účinnej spolupráce medzi poľnohospodárskymi odvetviami Únie a Kanady pri prispievaní k zmierňovaniu zmeny klímy, k znižovaniu emisií a k ochrane životného prostredia, a to aj prostredníctvom výmeny informácií o inovatívnych poľnohospodárskych postupoch;
4. zdôrazňuje, že je dôležité uznať systém zemepisných označení za kľúčový prvok dohody; zdôrazňuje potrebu ďalšieho účinného presadzovania ochrany zemepisných označení pre držiteľov práv z EÚ v Kanade, a to aj lepšou komunikáciou so zainteresovanými stranami o záväzkoch vyplývajúcich z dohody CETA a týkajúcich sa zemepisných označení prostredníctvom oficiálnych kanálov, najmä pokiaľ ide o režim ochrany zemepisných označení a jeho presadzovanie, a uľahčením administratívnych postupov, aby tak držiteľia práv k zemepisným označeniam EÚ mohli urýchlene komunikovať so zodpovednými kanadskými orgánmi a usilovať sa o nápravu; víta záväzok Kanady, že tak urobí tým, že Komisii poskytne zoznam orgánov v Kanade zodpovedných pre každé zemepisné označenie podľa dohody CETA; zdôrazňuje potrebu zaručiť primeranú úroveň ochrany pri preklade chráneného názvu zemepisného označenia a zväziť rozšírenie zoznamu výrobkov so zemepisným označením s cieľom zabezpečiť ich riadnu ochranu a uznávanie na oboch trhoch; vyzýva Komisiu, aby v bilaterálnom dialógu s Kanadou opätovne zdôraznila význam monitorovania zoznamu zachovaných používateľov určitých názvov chránených podľa dohody CETA, monitorovala pokrok vo vykonávaní doložky o zachovaní predchádzajúceho stavu a pravidelne podávala Európskemu parlamentu a Rade správy o výsledkoch;
5. uznáva, že 18 % nárast vývozu vína, liehovín a piva z EÚ do Kanady v roku 2021 predstavuje pre výrobcov z EÚ pozitívny vývoj; opätovne zdôrazňuje význam rýchlej zmeny príloh k Dohode o obchode s vínom a liehovinami z roku 2003⁹ s cieľom umožniť zahrnutie určitých zemepisných označení z členských štátov, ktoré vstúpili do Únie po roku 2003; so znepokojením berie na vedomie, že vývoz EÚ je naďalej v konkurenčnej nevýhode v porovnaní s domácimi dodávateľmi a čiastočne aj s dovozcami z tretích krajín; zdôrazňuje, že je potrebný ďalší záväzok kanadských orgánov primerane regulovať a presadzovať opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa v Kanade odstránili diskriminačné postupy, ako sú odstupňované sadzby dane a prirážky či opatrenia, ktoré obmedzujú možnosť priamych dodávok výrobcami z EÚ, obmedzujúce prístup na trh pre vína a liehoviny z EÚ, najmä na úrovni provincií, čím sa zabezpečí úplný súlad s medzinárodnými záväzkami Kanady, a najmä zosúladenie týchto prístupov so zásadou národného zaobchádzania;
6. víta pokrok dosiahnutý pri odstraňovaní väčšiny ciel v obchode s poľnohospodárskymi výrobkami medzi Úniou a Kanadou, ako aj vývoj využívania colných kvót; konštatuje, že hoci cieľom existujúceho kanadského systému riadenia colných kvót je poskytovať spravodlivé ceny svojim vlastným výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov

⁹ Dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Kanadou o obchode s vínom a liehovinami, Ú. v. EÚ L 35, 6.2.2004, s. 3.

prostredníctvom regulácie trhu, oslabuje konkurencieschopnosť výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov v EÚ, a to aj tým, že bráni prístupu nových účastníkov prostredníctvom pridelovania na základe podielu na trhu; nalieha vo výzve Komisiu, aby sa spolu s kanadskými orgánmi naďalej usilovala zvýšiť transparentnosť spôsobu monitorovania fungovania systému colných kvót, a to najmä zhromažďovaním oficiálnych údajov od kanadských orgánov o zneužívaní pridelovania transferov; zdôrazňuje význam ďalšieho úsilia o odstránenie zostávajúcich necolných prekážok obchodu;

7. s poľutovaním konštatuje, že v dohode CETA sa zásada regionalizácie neuplatňuje vo všeobecnosti, keďže EÚ sa považuje za jednotnú oblasť, len pokiaľ ide o živočíšnu výrobu, ale nie pokiaľ ide o sektor ovocia a zeleniny, čo znamená, že každý členský štát musí individuálne rokovať a dohodnúť sa na vývozných požiadavkách pre každý výrobok; žiada, aby sa tento nedostatok čo najskôr v rámci spoločného riadiaceho výboru EÚ – Kanada odstránil;
8. poukazuje na to, že obchodná politika EÚ, a najmä dohoda CETA, majú významný hospodársky vplyv na najvzdialenejšie regióny, a preto zdôrazňuje potrebu chrániť záujmy týchto regiónov pri budúcich rokovaniach alebo prípadnom preskúmaní dohody;
9. trvá na tom, že časť colných sadzieb a colných kvót pridelených na výrobky z EÚ by sa mala prideliť hospodárskym subjektom registrovaným v najvzdialenejších regiónoch, a to s prihliadnutím na ich hospodársku situáciu; zdôrazňuje, že rozdielne zaobchádzanie so subjektmi v najvzdialenejších regiónoch je kľúčom k zaisteniu konkurencieschopnosti podnikov a spravodlivého rozdelenia colných sadzieb a colných kvót medzi komerčné subjekty tým, že sa zabráni obmedzeniu výhod na malý počet subjektov;
10. so znepokojením konštatuje, že dovoz hnojív z Kanady do EÚ sa v rokoch 2017 až 2022 zvýšil o 225 %, čo je v rozpore s cieľom EÚ dosiahnuť autonómiu v oblasti produktov na hnojenie a zlepšiť zdravie pôdy;
11. vyzýva obe strany, aby zabezpečili lepšiu integráciu drobných poľnohospodárov a spotrebiteľov do domácich poradných skupín v súvislosti s obnovou týchto skupín;
12. víta sériu spoločných iniciatív v rámci dialógu medzi EÚ a Kanadou o udržateľnosti, starostlivosti o životné prostredie a opatreniach v oblasti klímy v poľnohospodárstve; zdôrazňuje, že je dôležité dohodnúť sa na záväzných a vykonateľných dohodách a zintenzívniť výmenu poznatkov a odborných znalostí a najlepších postupov v oblasti poľnohospodárskej produktivity, ekologického poľnohospodárstva, dobrých životných podmienok zvierat, sekvestrácie uhlíka, zdravia pôdy, udržateľných poľnohospodárskych postupov a ochrany prírodného prostredia v súlade s cieľmi EÚ v oblasti udržateľnosti a klímy; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v týchto výmenách a posilnila dlhodobú spoluprácu s kanadskými orgánmi s cieľom zosúladiť a aktualizovať normy pri zavádzaní politík v oblasti poľnohospodárstva, klímy a životného prostredia a aby preskúmala možnosť aktualizácie dialógu, najmä v kontexte úsilia o udržateľnosť vyplývajúceho z Európskej zelenej dohody a stratégie Z farmy na stôl; víta iniciatívu kanadského úradu pre poľnohospodárstvo a agropotravinárstvo začať konzultácie so zainteresovanými stranami s cieľom vypracovať stratégiu udržateľného

poľnohospodárstva, a tak zlepšiť dlhodobú environmentálnu výkonnosť odvetvia a zároveň podporiť živobytie poľnohospodárov; vyzýva Komisiu, aby pokračovala v trvalom dialógu o dobrých životných podmienkach zvierat v rámci Fóra pre spoluprácu v oblasti regulácie ustanoveného v dohode CETA;

13. vyzýva Komisiu, aby uľahčila prebiehajúcu spoluprácu s kanadskými orgánmi zameranú na zvýšenie pozornosti venovanej zárukám týkajúcim sa noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat v dohode CETA a na hodnotenie uskutočniteľnosti zavedenia zrkadlových doložiek v tejto oblasti v budúcnosti s cieľom zaručiť rovnocennosť noriem v oblasti dobrých životných podmienok zvierat, a tým aj rovnaké podmienky pre produkty živočíšneho pôvodu z EÚ a dovážané živočíšne produkty;
14. víta zavedenie harmonizovaného vývozného osvedčenia EÚ na vývoz čerstvej hydiny z oprávnených členských štátov, ktoré začalo fungovať v roku 2021; vyzýva Komisiu, aby sa usilovala o ďalší pokrok v súvislosti s podobnými osvedčeniami pre spracované mäso a ovčie alebo kozie mäso a zároveň zvýšila úsilie o zabezpečenie silnejších systémov vysledovateľnosti mäsových výrobkov; vyzýva Komisiu, aby v rámci riadiaceho výboru a v spolupráci s kanadskými orgánmi a členskými štátmi dosiahla pokrok pri uznávaní zostávajúcich systémov kontroly mäsa s cieľom umožniť ostatným členským štátom vyvážať mäso do Kanady;
15. konštatuje, že obe strany by sa mali zaviazat' k recipročnému prístupu na trh, podporovať a uľahčovať ho, najmä pokiaľ ide o hovädzie mäso, a tým zabezpečiť diverzifikáciu trhov a ponúknuť alternatívy k tradičným ázijským trhom a zároveň poskytnúť výrobcom väčšie príležitosti;
16. vyzýva Komisiu, aby zabránila oslabeniu zásady predbežnej opatrnosti ako základnej zásady Európskej únie zakotvenej v zmluvách a garanta ochrany európskych poľnohospodárov a občanov; zdôrazňuje význam presadzovania zásady predbežnej opatrnosti vo všetkých aspektoch obchodu a zabezpečenia jej uplatňovania, pričom sa treba vyhnúť neodôvodneným prekážkam obchodu.

**PRÍLOHA: SUBJEKTY ALEBO OSOBY,
KTORÉ SPRAVODAJCOVI VÝBORU POŽIADANÉHO O STANOVISKO
POSKYTLI PODNETY**

Spravodajca Paolo De Castro vo svojej funkcii spravodajcu výboru požiadaného o stanovisko vyhlasuje, že nedostal podnety od žiadneho subjektu ani osoby, ktoré treba uviesť v tejto prílohe podľa článku 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

Dátum prijatia	16.11.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 26 -: 6 0: 3
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Benoît Biteau, Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Sarah Wiener
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Asim Ademov, Ladislav Ilčić, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dan-Ștefan Motreanu
Náhradníci (čl. 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Adrian-Dragoș Benea, Lydie Massard, Ville Niinistö

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

26	+
ECR	Mazaly Aguilar, Ladislav Ilčić, Krzysztof Jurgiel
ID	Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Asim Ademov, Franc Bogovič, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Dan-Ștefan Motreanu, Petri Sarvamaa
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Martin Hlaváček
S&D	Clara Aguilera, Adrian-Draagoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Juozas Olekas

6	-
The Left	Luke Ming Flanagan
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Lydie Massard, Ville Niinistö, Sarah Wiener

3	0
ECR	Bert-Jan Ruissen
PPE	Anne Sander
Renew	Jérémy Decerle

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania

INFORMÁCIE O PRIJATÍ GESTORSKÝM VÝBOROM

Dátum prijatia	28.11.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 27 -: 6 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Daniel Caspary, Paolo De Castro, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Martine Kemp, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Gabriel Mato, Sara Matthieu, Emmanuel Maurel, Carles Puigdemont i Casamajó, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Michiel Hoogeveen, Javier Moreno Sánchez, Ralf Seekatz

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

27	+
ECR	Geert Bourgeois, Michiel Hoogeveen, Jan Zahradil
NI	Carles Puigdemont i Casamajó
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Daniel Caspary, Danuta Maria Hübner, Martine Kemp, Gabriel Mato, Ralf Seekatz, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Barry Andrews, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Joachim Schuster, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt

6	-
The Left	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Heidi Hautala, Sara Matthieu

1	0
NI	Tiziana Beghin

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania